

Základné údaje o deviatniku

Evanjeliový základ

Lukášovo evanjelium v správe o Ježišom narodení hovorí o tom, ako Jozef s Pannou Máriou išli z Nazareta na súpis ľudu do Betlehema. Keďže nebolo pre nich miesta v betlehemskej hospode, ktorá slúžila ako prístrešie pre pocestných, museli si hľadať útulok inde. Hoci pohostinstvo patrilo k náboženským povinnostiam Izraelitov, predsa nedostali ubytovanie u ľudí. Uchýlili sa do jaskyne, kde Panna Mária dala svetu Ježiša.

Táto udalosť podnietila vznik ľudovej adventnej pobožnosti - hľadanie prístrešia pre Svätú rodinu. Ľudia po deväť večerov pred Vianocami (začína sa 15. decembra a končí sa 23. decembra) putovali s obrazom Svätej rodiny z domu do domu ako hľadajúci prístrešie a spoločnou modlitbou sa pripravovali na dôstojné oslávenie Ježišovho narodenia. Ako adventné obdobie i táto pobožnosť má mariánsky charakter.

Pobožnosť má formu deviatnika. Deväťdňová pobožnosť má tiež základ vo Svätom písme. Skutky apoštolov zachovali správu o tom, že Ježišovi učeníci s Pannou Máriou zotrvali na modlitbách po deväť dní od Ježišovho nanebovstúpenia až po Turíce a tak vyprosovali dar Ducha Svätého. Deviatnik je aj odpoveďou na výzvy Svätého písma k vytrvalej modlitbe.

Pri tejto pobožnosti sa vytvára spoločenstvo veriacich. A tak pobožnosť je odpoveďou na Ježišovu požiadavku spoločnej modlitby: "Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi."

Vo vydavateľstve Posla Božského Srdca Ježišovho roku 1931 vyšla brožúra pod názvom *Kto dá prístrešie preblahoslavenej Panne Márii?* Táto pobožnosť sa dodnes koná v niektorých mestách a obciach na Slovensku. Na žiadosť veriacich bol vo Vydavateľstve Dobrá kniha Trnava v roku 2006 vydaný deviatnik v moderne upravenej podobe.

Cieľ pobožnosti

Cieľom tejto pobožnosti je:

1. Dať duchovnú vynáhradu za odmietnutie a urážky Svätej rodiny, ktoré sa jej dostali a dostávajú.
2. Osobitne preukázať lásku a úctu Panne Márii ako Ježišovej Matke a našej duchovnej Matke – prostrednici všetkých milostí.
3. Pripraviť sa na dôstojné slávenie Vianoc – osobitne vyprosiť si milosť pre duchovný zrod Ježiša, jeho lásky a pokoja v rodinách.

Kedy sa koná deviatnik?

Hľadanie prístrešia pre Svätú rodinu je deväťdňová pobožnosť. Koná sa deväť dní pred Vianocami. Začína sa 15. decembra a končí 23. decembra. Účastníci sa stretávajú večer, obyčajne v tom čase, keď zvoní na Anjel Pána.

Kto koná deviatnik?

Deviatnik je súkromná pobožnosť. Zapája sa do nej deväť rodín alebo deväť osôb z rozličných rodín. Môžu sa jej zúčastniť celé rodiny i s deťmi, ba môžu sa k nej pridať aj ľudia, ku ktorým sa nejde do domácnosti.

V prípade väčšieho záujmu v obci môže sa vytvoriť niekoľko skupín, ktoré si budú osobitne konať tento deviatnik.

Kde sa koná pobožnosť?

Pobožnosť sa koná v súkromných domoch. Každý deň sa modlí v inej domácnosti. Rodiny (osoby) si dohodou alebo losovaním rozvrhnú, kedy poskytnú prístrešie Svätej rodine.

Keď to rozličné okolnosti nedovolia, môže sa pobožnosť konať len v jednom dome, prípadne v niekoľkých domoch.

Ako si uctiť Svätú rodinu v deň jej ubytovania v domácnosti?

Rodina (osoba), u ktorej je ubytovaný obraz, má si uctiť Svätú rodinu takto:

1. **Očistiť a skrásliť** si dom a izbu na prijatie Svätej rodiny ako na prijatie nejakej návštevy.
2. **Pristúpiť** podľa možností k vianočnej svätej spovedi a svätému prijímaniu.
3. **Prijat'** Svätú rodinu s veľkou túžbou a úprimnou radosťou.
4. **Preukazovať** osobitnú úctu Svätej rodine po celý deň.
5. **Kľaňať sa** v duchu Božiemu Dieťaťu ako svojmu Bohu a Pánovi, ktorý sa skryl do srdca Panny Márie. Vrúčne si uctiť vznešené tajomstvo vtelenia Božieho Syna.
6. **Pozdraviť** častejšie cez deň Panu Máriu a svätého Jozefa nejakou strelnou modlitbou. Napríklad pohľadom na obraz s prosbou: „Ukáž nám Ježiša, požehnaný plod tvojho života“.
7. **Zvrúčniť** svoje modlitby.
8. **Obetovať sa** vrúčne svojej nebeskej Panej a Kráľovnej, dať sa jej do služieb, všetko robiť pred jej duchovným pohľadom, v jej duchovnej prítomnosti.
9. **Zjednotiť** všetky svoje práce a zamestnania dňa s prácami Matky Božej a všetko robiť tak ochotne, akoby o to požiadala Panna Mária.
10. **Znášať** trpezlivo a spokojne všetky utrpenia a urážky tak ako Panna Mária na ceste Betlehemom.
11. **Pozvať** podľa možností nejakého chudobného na obed alebo štedrú večeru, či obdarovať chudobnú rodinu. „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. „ (Mt 25, 40)

Ako sa koná vlastná pobožnosť?

Združené rodiny (osoby) sa zídu v určenom dome večer 15. decembra v čase, keď sa zvoní na Anjel Pána.

Sprievod zastane pred dverami nového príbytku, zástupca rodiny z predošlého príbytku trikrát zaklope na dvere. Zástupca rodiny z nového príbytku sa spoza uzamknutých dverí ozve:

I. Kto klope tam?	-	II. My dvaja chudobní.
I. Čože vám dám?	-	II. Len nocľah chatrný prosíme si ponížene, z ďalekej sme prišli zeme.

I. Ja neznám vás!

II. Prosíme, pust'te nás!

- I. To nemôž' byť! - II. Ved' izieb je nazbyt!
 I. Podaromná je vaša reč,
 Nieto miesta choďte preč.

Zástupca rodiny (osoba) z predošlého príbytku ešte trikrát zaklope na dvere a znovu sa rozvinie rozhovor:

- I. Kto je zas tam? - II. Muž s mladou manželkou.
 I. Ach, to je klam! - II. Ó, majte súcit s ňou!
 Matka nosí nový život.
 Zmilujte sa, čaká pôrod.
 I. Čo ma po tom? - II. Nech žehná Pán váš dom.
 I. Čo z toho mám? - II. Ved' Boh dal všetko vám!
 Prichádza k vám dnes
 božský hosť,
 preňho bude miesta dost'.

Verše rozhovoru možno aj spievať. V tom prípade sa účastníci deviatnika rozdelia na dve skupiny: v jednej bude zástupca rodiny, ktorá prijíma obraz do príbytku, a v druhej zástupca rodiny, ktorá odovzdáva obraz.

Vo dverách zaštrkoce kľúč a otvoria sa dokorán. Osoba prijímajúca obraz do príbytku hlasno povie:

Svätá rodina, ja ťa predsa prijmem. Panna Mária i svätý Jozef, vstúpte k nám s Božím požehnaním.

Sprievod vstúpi dnu, napr. za spevu piesne.

Osoba prinášajúca obraz osloví osobu poskytujúcu nový príbytok:

Prijmite Ježišovu Matku v tomto obraze a uctite si ju v jej čistom a nepoškvrnenom počatí.

Potom obraz pobožká a odovzdá ho.

Osoba prijímajúca obraz tiež pobožká obraz a povie:

Vitaj nám, Panna prečistá, buď nám vždy ochrana istá.

Obraz sa položí na stôl alebo na rodinný oltári, pred ním sa zapáli sviečka, položia kvety a všetci môžu zaspievať nejakú pieseň.

Pobožnosť v novom príbytku

Najprv sa modlí **radostný ruženec** (celý alebo aspoň desiatok).

Potom nasledujú **Loretánske litánie**.

<i>Pane, zmiluj sa.</i>	<i>Pane, zmiluj sa.</i>
<i>Kriste, zmiluj sa.</i>	<i>Kriste, zmiluj sa.</i>
<i>Pane, zmiluj sa.</i>	<i>Pane, zmiluj sa.</i>

*Otec na nebies, Bože, zmiluj sa nad nami.
Syn, Vykupiteľ sveta, Bože,
Duch Svätý, Bože,
Svätá Trojica, jeden Boh,
Svätá Mária, oroduj za nás,
Svätá Božia Rodička,
Svätá Panna panien,
Matka Kristova,
Matka Cirkvi,
Matka Božej milosti,
Matka najčistejšia,
Matka najnevinnejšia,
Matka panenská,
Matka nepoškrvená,
Matka hodná lásky,
Matka obdivuhodná,
Matka dobrej rady,
Matka Stvoriteľa,
Matka Spasiteľa,
Panna najmúdrejšia,
Panna hodná úcty,
Panna hodná chvály,
Panna mocná,
Panna dobrotivá,
Panna verná,
Zrkadlo spravodlivosti,
Sídlo múdrosti,
Príčina našej radosti,
Príbytok Ducha Svätého,
Príbytok hoden cti,
Vznešený príbytok nábožnosti,
Ruža tajomná,
Veža Dávidovho mesta,
Veža zo slonovej kosti,
Dom zlatý,
Archa zmluvy,
Brána do neba,
Hviezda ranná
Uzdravenie chorých,
Útočisko hriešnikov,
Útecha zarmútených,
Pomocnica kresťanov,
Kráľovná anjelov,*

*Kráľovná patriarchov,
Kráľovná prorokov,
Kráľovná apoštolov,
Kráľovná mučeníkov,
Kráľovná vyznávačov,
Kráľovná panien,
Kráľovná všetkých svätých,
Kráľovná počatá bez poškrvny dedičného hriechu,
Kráľovná nanebovzatá,
Kráľovná posvätného ruženca,
Kráľovná rodiny,
Kráľovná pokoja,*

*Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta, **zľutuj sa nad nami, Pane.**
Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta, **vyslyš nás, Pane.**
Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta, **zmiluj sa nad nami.***

*Oroduj za nás, Svätá Božia Rodička.
Aby sme sa stali hodní Kristových prisľúbení.*

Modlime sa:

*Pane a Bože náš, dopraj nám tešiť sa zo stáleho zdravia tela i duše a na mocný prihovor preblahoslavenej Panny Márie ochraňuj nás v ťažkostiach tohto života a prived' nás do večnej radosti. Skrze Krista, nášho Pána. **Amen.***

Zástupca rodiny (osoba), u ktorého je nový príbytok, sa pomodlí túto osobitnú modlitbu:

Matka Božia, Mária, povzbudení tvojou láskavosťou konáme túto pobožnosť s túžbou vyprosiť si tvoju lásku a ochranu.

Prípomíname si tvoje útrapy, keď svätý Jozef v Betleheme nenašiel pre teba prístrešie. Kam ťa až vyhnala ľudská nežičlivosť, keď si bola živým chrámom vteleného Božieho Syna? Keby sme vtedy mali to šťastie ubytovať ťa v našom príbytku! Keďže ti už osobne nemôžeme dať prístrešie, príd' aspoň duchovne s týmto obrazom s požehnaním tvojho Syna do nášho príbytku. Po tieto dni, keď máme u seba tvoj obraz, budeme sa usilovať slúžiť ti a častejšie sa v duchu klaňať Ježišovi. Kiežby sme ti mohli slúžiť s takou láskou a úctou, s akou ti slúžil svätý Jozef.

Odteraz chceme prejavovať svoju lásku k tvojmu Synovi vo všetkých ľuďoch, osobitne v ľuďoch trpiacich núdzu. Chceme plniť Božiu vôľu tým, že budeme trpezlivo znášať všetky utrpenia s odovzdanosťou do Božej vôle a z lásky odpúšťať všetkým.

Matka naša, pre Najsvätejšie Srdce Ježišovo, ktoré spočívalo pod tvojím srdcom, neodopri nám to, o čo ťa teraz prosíme s dôverou. Vypros nám čisté, ponížené, teba milujúce srdce, aby sme lepšie poznali seba, milovali blížneho, nenávideli hriech a s odvahou premáhali svoje zlé náklonnosti. Vypros nám milosť vytrvať v dobrom až do konca.

Keď nám príde hodina smrti, neopušť nás vtedy, ale si spomeň na to, ako sme sa tu zhromaždení utiekali k tebe. Milostivo ponáhľaj sa nám na pomoc a prived' nás do večných príbytkov, aby sme s tebou a so všetkými anjelmi a svätými mohli chváliť a zvelebovať požehnaný plod tvojho života po všetky veky vekov. Amen.

Možno pridať aj iné modlitby na aktuálne úmysly.

Na záver sa zaspieva nejaká adventná alebo mariánska pieseň, prípadne pieseň k svätému Jozefovi.

Môže to byť aj táto pieseň:

1. Ó, Mária, Kráľovná ružencová,
pros vždy za nás v nebesiach svojho Syna,
by nás miloval a ochraňoval,
pomocnú ruku svoju podával.
2. Zišli sme sa pomodliť tvoj ruženec,
z prosieb svojich vinieme tebe veniec.
Matka premilá, pros za nás Syna,
naša pobožnosť nech mu je milá.

Obraz zostáva v rodine až do druhého večera. Možno nechať pred ním horieť svetielko, kým sa neprenesie do druhého domu.

Rozlúčková pobožnosť

Účastníci deviatnika na úvod zaspievajú pieseň *Počul som krásny hlas*.

Počul som krásny hlas,
Mária volá nás:
Poďte ku mne,
poďte sem, pútnici,
verní služobníci,
Matka vás zve!
Matka dobrotivá, Pani naša,
oroduj vždy za nás,
za svojich ctiteľov, u Ježiša!

Potom sa modlí Anjel Pána.

Nato sa zástupca rodiny (osoba) pred obrazom pomodlí túto rozlúčkovú modlitbu:

Teraz prichádza chvíľa rozlúčky s tebou, naša milá Matka! Vypros nám, aby sa naše srdcia, ktoré sme dnes obetovali tebe a tvojmu Synovi, nikdy nevzdialili od teba. Daj, aby sme aj naďalej mali miesto pre tvojho Syna v modlitbe i v iných ľud'och, ktorí k nám prichádzajú.

Naša dobrotivá Matka, vypros požehnanie a lásku pre náš dom i pre všetkých prítomných. Pomáhaj nám v našich zložitých životných situáciách. Spomeň si na nás v

hodinu našej smrti. Vtedy nás sprevádzaj a priprav nám príbytok u tvojho Syna v nebi. Amen.

Na záver sa zaspieva adventná alebo mariánska pieseň.

Po rozlúčkovej pobožnosti zástupcovia rodiny prinesú alebo autom privezú obraz do ďalšieho príbytku.

Na druhý večer deviatnika sa zúčastnené rodiny stretnú v príbytku, kde je obraz. Podobným spôsobom ako prvý večer po rozlúčkovej pobožnosti prenesú obraz do ďalšieho príbytku, kde zotrávajú na modlitbách.

V posledný večer 23. decembra sa deviatnik končí a obraz zostáva v poslednom dome po celý rok alebo sa odovzdá na faru.

Počas roku býva zvykom nechať horieť svetielko pred obrazom až do Hromníc. Na mariánske a väčšie sviatky sa pred obrazom zapaluje svetlo. Domáci sa pri obraze stretávajú na modlitbu ruženca a poďakovanie Svätej rodine za pomoc a ochranu.

Po roku večer 15. decembra sa rodiny znovu stretnú v tom dome, kde prestalo adventné putovanie a tu začínajú predvianočný deviatnik.